No. 25 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag den 29 en 30 Januarij.

De BREDASCHE COURANT verschijnt geregeld zes malen ... en is door het geheele Koningrijk, tegen f 6 het kwartaal, franco per post verkrijgbaar. Alle inzendingen van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) gezonden franco aan de uitgevers BROESE en Comp. Alle Advertentien, op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Januarij.

GEVOELEN VAN DEN COURRIER BELGE OVER HET HOLLANDSCHE LEGER.

De brusselsche *Courrier* van den 25sten dezer bevat, onder het opschrift: L'ARMÉE HOLLANDAISE, een artikel, dat, in vele opzigten, opplettendheid verdient. Het doel van hetzelve is: de Belgen omtrent eene veronderstelde *numerique* en *morele* meerderheid der Hollanders gerust te stellen; en hun te bewijzen, dat zij dezen, ook zonder fransche hulp, gereedelijk, ja zelfs met kans van te zullen zegevieren, kunnen afwachten.

Wat in dat betoog het opmerkelijkste is, is: de tegenspraak met vroegere artikelen over den tiendaagschen veldtogt, en de lof, dien de schrijver, steeds trachtende zijne eigene natie te verontschuldigen, eigenlijk den Hollanders toezwaait. Dit zal uit een vlugtig overzigt van gemeld artikel blijken.

Men heeft zich, zegt de schrijver, van de legermagt der Hollanders een al te overdreven denkbeeld gemaakt, zoowel wat hun aantal, als wat het overwigt der strategische combinatien hunner generaals betreft. Ten aanzien van het getal is het thans bewezen, dat, tijdens *les désastres du mois d'août*, al de hollandsche troepen te zamen genomen, hoogstens 70,000 man telden, waaronder begrepen zijn de in de Vlaanderens gedetacheerde korpsen, de bezettingen van Antwerpen, Maastricht en verdere grensvestingen. Wat verder het plan van den veldtogt betreft, moet men erkennen, dat het met wijsheid ontworpen, met bekwaamheid overlegd was *(sagement conçu), habilement combiné).* Maar was dit nu zoo veel bewondering waardig? Een land in te nemen, hetwelk slechts door twee zwakke legerkorpsen, ieder ver van het centrum verwijderd, verdedigd was? Was het niet allereenvoudigst, dat de vijandelijke generaal besloot, derzelver linie van defensie te breken, om hunne vereeniging te beletten, en zo, het eene korps na het andere, te vernietigen?

Indien Belgie overwonnen werd, was dit niet het werk van den moed des vijands, ook niet zijne talrijkheid. Het ontbrak Belgie niet aan armen, ter harer verdediging gewapend: de geheele natie was te wapen gesneld, en overal, waar *moed* beslissen moest, was het voordeel aan de zijde der Belgen.

Zoo spreekt de dagbladschrijver! Maar wat heeft dan eigenlijk de Hollanders doen zegevieren? Het was hunne *meerdere geoefendheid* in den krijg; het was omdat zij tegen de Belgische verwarde en ongeregelde massa's *(masses confuses et désordonnées)* geregelde troepen over stelden, tegen welke de edelste en heldhaftigste pogingen van heldenmoed magteloos moesten afstuiten.

Men heeft moeite te gelooven, dat een en ander uit de pen van eenen Belg, van een schrijver des *Courriers* gevloeid is. Uit dezelfde pen, die, in de maanden, welke *les désastres d'août* voorafgingen, niet opgehouden heeft, het belgische leger en deszelfs aanvoerders, als alle mogelijke militaire talenten vereenigende, te verheffen, en het Hollandsche, daarentegen, te beschimpen. Het is moeijelijk te gelooven, dat zulk een schrijver thans openlijk, zonder de schande zijner natie, daarbij aangewreven te gevoelen, het volgende erkent:

» Men heeft gedacht, dat de Hollanders in Augustus talrijker » waren dan wij. — Niets minder waar dan dat! — Wij wa» ren veel sterker, hadden oneindig meer moed dan zij, en » echter .... wij gingen loopen. Men heeft het den vijandelijken » veldheer als veel verdiensten aangerekend, dat hij, in tien da» gen van zijne grenzen tot bijna *in* onze hoofdstad was. Het » was zekerlijk een stout ontwerp; maar eigenlijk beteekende het » niets. Lieden niets gemakkelijker dan soldaten, zoo als de onze » zamengesteld waren, te verjagen.

Ofschoon eene *vrije*, is het bovenstaande eene *getrouwe* navolging van het artikel van den *Courrier*.

Doch, aldus vervolgt de *Postiljon*, daarvan hebben wij thans geen nood. Onze infanterie is thans veel talrijker en — dit spreekt van zelf — veel beter dan de Hollandsche. Onze kavallerie .... daarvan hebben wij als het oorlog wordt niet minder dan 20 eskadrons ligte en 9 zware, van zessen klaar. — Wat zou de Hollandsche daartegen doen? — En onze artillerie .... ô! ... ô! om van te watertanden! Alleen het leger, hetwelk het centrum van Belgie dekt, heeft niet minder dan 80 veldstukken, en deze — men vergete dit niet — onder de leiding van een der eerste en grootste artillerie-generaals van Europa!

Heb ik nu wel te veel gezegd, besluit de *Courrier*, met te beweren, dat wij ons niet voor de Hollanders moeten beangstigen? (Er schijnt daarvan dus kwestie geweest te zijn) Zoo als wij nu zijn kunnen wij ze met huid en haar .... Enfin! dat zij komen en dadelijk zullen zij de krachten ondervinden van eene *armée impatiente de justifier la confiance du pays, impatiente de venger l'honneur de ses drapeaux* .... br! br!

Het artikel is overigens van eenige gewone aanvullingsmiddelen van den *Courrier* voorzien. — Men begrijpt ons. Onder deze komen dan ook voor: de weinige bij ons bestaande eensgezindheid; de menigte Duitschers onder ons leger; de slechte geest van Noord-Braband, waar » NB. in alle vestingen, streng zijn in uitgevaardigd, dat er over dag niet meer dan *vijf*, en 's nachts niet meer dan *drie* personen bij elkander mogen zijn (1) en dergelijke *stoten* meer.

Zoo bevat het bewuste artikel, na eene hulde toebrenging aan de verdiensten van drie onzer veldheeren (*van Geen, Saxe-Weimar* en *Meijer*) eene vrij sterke gisping van eenige anderen. — Dat zal echter, als naar gewoonte laster zijn; daar het niet te denken is, dat menschen met onderscheiding en vertrouwen, vereerd zouden blijven, indien zij, nog zoo kortling, bewijzen hadden gegeven noch het een noch het andere te verdienen. — Laster dus; louter Laster!!!

Men vermeent dat Z. K. H. de Prins van Oranje, in het begin der volgende maand, naar het leger zal terug keeren.

— Eergisteren morgen is de heer *Dedel*, gezantschaps-secretaris onzer ambassade te Londen, uit 's Hage over Vlissingen derwaarts vertrokken, overbrengende het antwoord onzer regering op de jongste memorie der conferentie. Sir *Ch. Bagot* heeft insgelijks dien dag een courrier naar Londen afgezonden.

— Volgens hetgeen men verneemt, zal er binnen kort weder eene staatkundige mededeeling van de zijde der regering aan de Staten-Generaal gedaan worden.

— Dezer dagen is weder in het licht verschenen het Jaarboekje, voor 1832, hetwelk op last der Regering wordt uitgegeven. Deze jaargang onderscheidt zich op nieuw door veelvuldige statistieke opgaven, ons rijk betreffende. Den 1 Januarij 1831 telde ons rijk, volgens hetzelve 2,444,550 zielen, en wel in Noord-Braband 349,289, Gelderland 312,897, Noord-Holland 417,458, Zuid-Holland 484,608, Zeeland 137,194, Utrecht 131,835, Vriesland 207,425, Overijssel 160,495, Groningen 159,321 en Drenthe 64,028. De mannelijke bevolking beliep op dat tijdstip 1,179,618, de vrouwelijke ...; men telde 400,000 mannen tusschen de 20 en 50 jaren, en 120,000 mannen tusschen de 50 en 65 jaren.

In 1830 is de bevolking van Noord-Nederland met ... personen toegenomen, het gevolg van vermeerderde geboorten en verminderde sterfte. Het aantal huwelijken beliep in dat jaar ... der, en daarin toonde de provincie Noord-braband weder eene min gunstige verhouding, in vergelijking van de andere deelen des Rijks. Onder veelvuldige artikelen, welke wij in het jaarboekje opgenomen vinden, en die hetzelve tot een ... maken, hebben wij onder anderen aangetroffen eene beschrijving der

(1) Hier in ons kalme Breda o. a. zoude men na 10 ure 's avonds, moeite hebben om behalve hen, die *ex-officio* op straat moeten zijn, *drie* menschen in de geheele stad op 's Heeren wegen aan te treffen.

voorbij gang van *Mercurius* over de zon, welke den 5 mei aanstaande te Amsterdam zal plaats hebben; waarbij eene afteekening daarvan is gevoegd.

— Het *Journal d'Anvers* verdeelt, in een wel geschreven artikel, de negotiatien over de belgische en hollandsche zaken in twee gedeelten, en kenschetst den staat van het eerste gedeelte dier onderhandelingen op de volgende wijze:

» Pruissen zegt, ik trede toe tot de protocollen, maar mijne toetreding is voorwaardelijk, want zij is ondergeschikt aan de besluiten der andere mogendheden;

» Rusland zegt: ik weiger geenszins mijne toetreding, maar het zou geheel niet betamelijk zijn, dat ik den Koning van Holland wilde dwingen;

» Oostenrijk zegt: ik wil den vrede en mijn wensch is, dezen vrede te behouden; maar het belang van het Duitsch bondgenootschap brengt mede, dat ik voor de veiligheid van deszelfs grenzen aan den kant van Frankrijk wake; ik zal toetreden zoodra dit vraagstuk opgelost zal wezen;

» Eindelijk, Koning *Willem* heeft er belang bij, dat alle deze zwarigheden zoo lang mogelijk blijven bestaan."

Het tweede gedeelte der onderhandelingen betreft, volgens hetzelfde *Journal d'Anvers*, het slechten der vestingen. Daar dit gedeelte echter geschikt schijnt (*zie ons vorig nommer*) zullen wij ons onthouden, het zeggen van dat *Journal* deswege mede te deelen.

— Ten gevolge van de weigering der stad Bazel, om in de nieuwe staatsregeling van het kanton de door den landdag voorgestelde wijzigingen ten behoeve der landgemeenten te brengen, en van hare vernieuwde verklaring, dat, indien die staatsregeling niet door de overige kantons gehandhaafd wierd, men tot de scheiding tusschen de stad en de landgemeenten van het kanton zoude overgaan, is er den 12den dezer in het Bazelsche stadje Liestal eene vergadering van afgevaardigden der landgemeenten gehouden, waarin men besloten heeft, aan de verschillende kantons eenen rondgaanden brief te zenden; en daarbij, ook uit naam der landgemeenten, op eene spoedige afscheiding tusschen stad en land aan te dringen, als het eenige middel om het bestaande geschil in het minnelijke uit den weg te ruimen, en aan den van dag tot dag vererger enden toestand van het platte land een einde te maken.

'SGRAVENHAGE, den 27sten Januarij.

Bij eene missive van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, onder dagteekening van [illegible], aan de heeren gouverneurs der provincien, ondersteund, en dit wel tot wegneming van alle mogelijke twijfeling daaromtrent, dat aan het bepaalde bij art. 4 van het bekende koninklijke besluit van 1 maart 1831, nr. 14, nopens het nederleggen ter inzage van het publiek, van de provinciale en plaatselijke rekeningen en van de daartoe behoorende begrootingen *dadelijk* uitvoering kan worden gegeven, en daarmede geenszins, tot dat de wijziging der reglementen en voorschriften op dit stuk zal zijn tot stand gebragt, behoort te worden gewacht.

Z. Exc. de Minister van Financien heeft, bij eene resolutie van den 12 dezer, zich vereenigd met de beschouwing van sommige der heeren gouverneurs, dat namelijk de wet van 9 maart 1815 niet derogeert aan de bepalingen nopens het *deponeren* der bijlagen van den burgerlijken stand; dat derhalve art. 5 geene andere bedoeling kan hebben, dan het laten berusten van de daarin aangeduide verklaringen van armoede onder de ambtenaren van den burgerlijken stand, gedurende het tijdsverloop, dat de bijlagen zelve onder hunne berusting blijven, en dat die ambtenaren alzoo worden uitgenoodigd, om de meer bedoelde verklaringen, tegelijk met de andere bewijsstukken, bij het voltrekken van het huwelijk benoodigd en gebruikt wordende, over te leggen, bij het overbrengen der registers ter griffie van de regtbank.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 27sten Januarij.

De heer *Brabant* las, in de zitting der afgevaardigden van gisteren (26), een rapport over het door den minister van oorlog gevraagd budget voor de maand Februarij; hij concludeerde tot het verleenen er van. Heden zullen de deliberatien er over plaats hebben.

De orde van den dag vorderde het voortzetten der deliberatien over het voorstel van de heeren *Seron* en *de Robaulx* over het lager onderwijs. Nadat er lange redevoeringen over dit onderwerp gehouden waren, ontstond er eene vrij hevige discussie over het stellen der kwestie, en werd ten laatste besloten, om liever tot de stemming over te gaan omtrent de vraag, of het voorstel in overweging zou worden genomen al dan niet. Van de 77 tegenwoordig zijnde leden verklaarden zich 53 *tegen* en 24 *voor* het in overweging nemen, zoodat dit voorstel geen verder gevolg zal hebben.

De zitting werd ten half vier ure gesloten en tot den volgenden dag geadjourneerd, als wanneer de orde van den dag medebrengt: 1°. de aanvraag van den minister van oorlog; 2°. de ontwikkeling der voorstellen van de heeren *Brabant* en *Dubus*, betrekkelijk de herkeuringen en geestelijke [illegible] en 3°. rapporten op petitien.

— Het costuum van onze diplomatieke agenten is, in de jongst afgeloopen week definitivelijk bepaald. Het rok zal, in plaats van lichtblaauw gelijk te voren bepaald was, van blaauw laken zijn, met lissen en een met goud geborduurden kraag; eene militaire beslissing heeft de te voren aangenomen epauletten doen afschaffen.

— Het onderzoek der budgets voor de onderscheiden ministerien in de sectien van onze kamer der afgevaardigden is afgeloopen en de centrale afdeeling heeft reeds haren arbeid begonnen. Men prijst over het algemeen de pogingen van den minister van justitie, om zijne aanvragen in evenredigheid tot de behoeften te brengen. Tot dus verre schijnt de civiele lijst des Konings op twaalf maal honderd duizend guldens gesteld te zullen worden. Onze ambassadeur te Londen zal ons vijf en twintig duizend en onze gezant te Parijs achttien duizend guldens kosten; wij zullen bovendien verscheiden charges d'affaires bij andere vreemde hoven moeten hebben, welke ieder tien duizend guldens zullen kosten.

— Het gouvernement heeft gisteren avond een courrier naar Londen afgevaardigd met depeches voor den heer *van de Weyer*. Men gelooft algemeen, dat ons gouvernement besloten heeft in de kwestie der vestingen zich te gedragen, overeenkomstig het gevoelen en de vorderingen van het fransch kabinet. Het gouvernement zou de oplossing dezer kwestie over de vestingen zoeken te bespoedigen, uit vrees, dat zij anders eene oorzaak of liever [illegible] mogt worden, om nog langer de ratificatie van het traktaat van november laatstleden te verschuiven.

Men verzekert dat de koning op de laatste receptie ten hove aan verscheiden personen te kennen gegeven zou hebben, dat er nooit minder kwestie dan nu geweest was, om het tractaat van november te wijzigen. Onze ministers schijnen altijd nog aan de ratificatien tegen den 31sten te gelooven. 't Is echter te vermoeden, dat de reis des russischen keizers naar Berlijn, zoo zij zich bevestigt, het vertrouwen, dat onze ministers tot nog toe op de toekomst hebben, een weinig verzwakken zal. Wat er gebeure, het schijnt zeker dat men dezer dagen zich, ten allen overvloede, met de keus eeniger diplomatische agenten bezig gehouden heeft, om die [illegible], naar de vreemde hoven te zenden. Men noemt [illegible] den heer [illegible]*than*, voormalig gezantschapssecretaris in Rusland, als bestemd om in hoedanigheid van minister plenipotentiaris naar Petersburg te gaan. (*Courrier.*)

— Uit Mons schrijft men, van den 24sten Januarij: Den 19den dezer is eene deputatie uit onze stad, met den burgemeester aan het hoofd, bij Z. M. ten gehoore geweest. De koning heeft bij het onderhoud, dat hij met de leden derzelve gehad heeft, hun te kennen gegeven, dat zij hunnen medeburgers de [illegible] onzer vestingwerken konden aankondigen.

ANTWERPEN, den 26sten Januarij.

De militaire commissie voor welke de heer *Steven* teregt moest gesteld worden, heeft zich competent verklaard en, in hare zitting van gisteren, de 2de paragraaf van art. 65 van het militair strafwetboek op den heer *Steven* toegepast en hem alzoo tot *een jaar gevangenis straf* veroordeeld.

Ons *Journal du Commerce* het beloop dezer veroordeeling mededeelende, laat zich nagenoeg op de volgende wijze er over uit:

» Het onregt is gepleegd! de militaire commissie heeft zich competent verklaard; het is, wij wenschen het te gelooven, eene dwaling van de regters, maar eene verderfelijke voor Belgie's toekomst. Het ministerie heeft de overhand behouden, het moet van zijne zege nu maar gebruik maken en den vaderlandschen grond van prevotale geregtshoven voorzien, om zich van deszelfs moedige burgers te ontslaan.

De heer *Steven* is door eene prevotale jurisdictie, volgens onuitgevaardigde militaire wetten en in strijd met artikel 138 der constitutie gevonnisd geworden.

» Te vergeefs hebben zijne advokaten, de heeren *Maltepenningen*, *van Huffel* en *Rolin* met kracht de regten aangetoond die de constitutie ieder burger geeft, de onwettigheid van het in staat van beleg stellen der stad bewezen, dat, ondanks hetzelve, de heer *Steven* volgens de gewone wet moest gevonnisd worden, verder de door de auteurs geschrevene en geteekende verklaringen overgelegd, bij welke deze de geheele verantwoordelijkheid der beschuldigde artikels op zich nemen; alles te vergeefs; de auditeur-militair besloot tot de toepassing van art. 65 van het militaire wetboek, dat de straf *van opsluiting* toekent!! De regters intusschen hebben de conclusien niet naar de letter toegepast, maar uit kracht van de 2de paragraaf van genoegd

artikel, den heer *Steven* tot, een jaar gevangenis-straf veroordeeld.

De veroordeelde heeft tevens van dit vonnis geappelleerd.

Intusschen is de *Messager de Gand*, met den naam van *Steven* als uitgever, sedert een paar dagen weder verschenen.

— Wij lezen in het dagblad *le Phare:*

» De troepen van onze bezetting zijn, sedert drie dagen, gisteren in hunne kazernen geconsigneerd geweest. Het wachtwoord is herhaalde malen veranderd. — Onder de schepen van het hollandsche smaldeel is eenige beweging opgemerkt geworden.»

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten Januarij.

De gedeputeerden hebben in hunne zitting van gisteren de discussien artikelsgewijze over het budget begonnen en het eerste artikel, over de te opene credieten ten bedrage van 955,980,012 fr voor de uitgaven van de gewone dienst over 1832, begonnen. Heden worden dezelve vervolgd.

De pairs hebben eergisteren de wet op de bevorderingen in het leger bediscussieerd.

— De meening der bekendigste politieken dezer hoofdstad is, dat, in de aanstaande lente, de zaken van Europa op een congres zullen geschikt worden; de noordsche mogendheden zullen onderling raadplegen en de binnenlandsche staat der volken, die men *volken der beweging* zou kunnen noemen, zal het onderwerp der diepste bepeinzingen worden. De lieden, die gewoon zijn, de zaken in het groot te beschouwen, zijn van oordeel, dat al de kansen van den oorlog alleen in onze onrustigheid en nationale geschillen te zoeken zijn. Deze wijze van de zaken te beoordeelen, heeft een' treffenden schijn van waarheid. Zij regtvaardigt in zeker opzigt de menigvuldige middelen, die ter beteugeling der nieuwe zich snel verbreidende denkbeelden worden aangewend.

Wat er van zij, in ons rijk zijn niet dan te veel hoofdstoffen van onrust. Zelfs de Sint-Simonisten worden, dank hebbe eenige tegen hen te werk gestelde gestrengheid, op hunne beurt, iets geduchts; de discussie over het budget, de verkeerde houding van de kamer der pairs, en ook die politieke denkwijze, welke den tijd wil vooruit streven, dat alles baart niet weinig verlegenheid en zorg. Den toestand der belastingen durft men niet eens overzien. Alzoo zijn eenige weinige dagen genoegzaam geweest om eenen toestand, die begon te verbeteren, met wolken te bedekken; de hoofdstoffen tot storm zijn op onzen franschen bodem en vooral op onzen parijschen grond, zoo veelvuldig, dat de kalmte nooit anders dan van zeer korten duur en onzeker kan wezen.

— Op het bal, door den president van den raad op het hotel van binnenlandsche zaken gegeven, is er brand ontstaan in een soort van gang, die men te dezer gelegenheid van hout en linnen opgeslagen had. Deze gang sloot aan het hotel aan de zijde van de binnenplaats en strekte zich tot aan den vleugel des gebouws, waar de klok is. Het was omtrent drie uren in den nacht; zes of zeven honderd personen waren op het bal nog aanwezend. Men begroot op 300 de mantels, pelsen, chals en dergelijke, die zich in gemelden gang bevonden en waarvan geen eene is kunnen gered worden. Men kan zich voorstellen welke een schrik en verwarring onder de gasten heerschte, daar de brand zoo wel den in- als den uitgang van het hotel des ministers belette.

Men zegt dat een persoon gearresteerd is geworden; het valt echter moeijelijk te gelooven dat de kwaadwilligheid hierin de hand zou gehad hebben; buiten het toezigt van de vaste dienstdoende lieden bevond zich sedert drie dagen een garnizoen van 150 à 200 man in het hotel.

— Gisteren zeide men, dat de oostenrijksche diplomatie eenige klagten bij het fransch gouvernement had ingebragt, op grond, dat de onlusten, welke midden-Italie teisteren, uit Parijs haren oorsprong hadden.

— De policie heeft, in de straat St. Honoré een groot aantal afbeeldingen van *Hendrik V.* opgehaald, zoo ook een groot deel oproerige geschriften en een kunstmatig bouquet, waarin de vervallen verklaarde familie bij elkander voorgesteld wordt.

— Het nommer van den *National* van den 23sten dezer is op het bureau van dit dagblad in beslag genomen geworden. Het artikel dat tot deze ophaling aanleiding gegeven heeft, heeft ten titel: *Over de misdaad in zaken, betreffende de drukpers en de publiekmaking van geschriften.* Hetzelve is geteekend *Armand Carrel.* De beide hoofdbeschuldigingen zijn: ongehoorzaamheid aan de wet en aanzetting tot opstand.

— De procureur des konings heeft aan de administratie van het dagblad *le Globe* (het blad der St. Simonisten) derzelfs boeken teruggegeven en aangekondigd, dat hij morgen de correspondentie van het dagblad insgelijks zou wedergeven.

— Van de Spaansche grenzen wordt gemeld, dat er tot de formatie van een kamp te Badajoz besloten is. Verscheidene Spaansche regimenten waren reeds in de ommestreken dier stad aangekomen; de sterkte van dat kamp wordt op 10,000 man berekend.

— Onze beurs-prijzen zijn verbeterd, maar niet aanmerkelijk. De 5 pCt stonden ter beurze van gisteren (24) 96,40; de 3 pCt 66,40; de napelsche renten 76,75; spaansche perpetuelen 53 ¼; ter beurze van heden (25) stonden de 5 pCt. 96,00; de 3 pCt. 65,90; de napelsche renten 77,00; perpetuele spaansche renten 53.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Januarij.

Tot nog toe zijn er geene nieuwe pairs benoemd. Men gelooft steeds, dat het gouvernement eerst beproeven zal om de hervormingswet zonder dezen maatregel door te drijven; doch men houdt het tevens voor zeker, dat, zoo die wet gevaar moet loopen, de koning geen oogenblik aarzelen zal haar door nieuwe pairs te doen ondersteunen. Dezer dagen werd desniettemin het gerucht verspreid, dat Zijne Majesteit hiertoe niet zou overgaan en dat een aantal pairs, die hervormingsgezind zijn, verklaard hadden tegen de wet te zullen stemmen, indien er nieuwe pairs benoemd wierden. Die geruchten zijn terstond van regeringswege tegengesproken, even als een berigt dat er onder de ministers over dit onderwerp verschil ontstaan was.

Lord *Aberdeen*, door den graaf *Grey* gevraagd zijnde van welken aard zijn voorstel omtrent de belgische zaken zijn zou, heeft te kennen gegeven, dat zijn voornemen was het gevoelen van het hoogerhuis over dat onderwerp te doen kennen, hetzij door het nemen van besluiten of door het stemmen van een adres aan Zijne Majesteit.

Dingsdag is de hertog van *Wellington* weder in het Parlement verschenen en donderdag heeft hij een grooten maaltijd gegeven aan zijne oude ambtgenooten en vrienden.

— Ons dagblad *the Globe* zegt wegens het gerucht, dat over een misverstand tusschen de ministers zou geloopen hebben: » Wij kunnen, *op den allerbesten grond*, verzekeren, dat er geen misverstand in het kabinet heerscht, noch over de kwestie wegens de hervorming, noch over eenige andere; er heerscht integendeel de grootste hartelijkheid en volkomenste eensgezindheid van gevoelens en zulks kan ook niet anders wezen onder staatsmannen, die slechts een eenig gevoel in het hart hebben, namelijk dat voor de eer van hunnen koning en voor het welzijn van hun land.»

— Dingsdag is de heer *O'Connell* te Birmingham aangekomen, waar hij eene vergadering van twintig duizend personen toegesproken en verzekerd heeft, dat hij al zijne pogingen in het werk stellen zal om Ierland vrijheid te bezorgen en voor de regten der engelsche natie en hare vrijheden te waken.

Te Manchester is zaturdag eene vergadering van ambachtslieden gehouden, ten getale van ongeveer vier duizend, in welke de allerheftigste taal is gevoerd en besloten den koning een adres aan te bieden, ten einde voor de lieden, die ter zake van oproer te Bristol en Nottingham ter dood veroordeeld zijn, gratie te vragen. De regering had alle mogelijke voorzorgen genomen om de goede orde te bewaren en is daarin zeer gelukkig geslaagd.

— Heden waren de 3 per cents geconsolideerden 82¼.

Naar mate de belgische omwenteling, na het meer en meer uitslapen van den roes, die de zinnen van een groot gedeelte der belgische bevolking beneveld had, hare regtvaardische beweging vervolgt, zien wij, van dag tot dag, de naakte waarheid omtrent haren toestand, zelfs in de bewegingsgezinde dagbladen doorstralen. De schoone herinnering van het voorledene, maakt dien toestand, voor het tegenwoordige, nog ondragelijker.

Het *Journal d'Anvers*, van den 25sten dezer, schetst in weinige woorden de vreesgesteldheid van België, wij ontleenen uit die schets de volgende woorden over:

» De omwentelingen, wanneer zij niet door de krachtige hand der wet en der openbare veiligheid, tusschen zekere grenzen worden gehouden, ontaarden weldra in eene *onverdragelijke dwingelandij.* België, hield zich gedurende vijftien jaren op een het toppunt van het schoonste maatschappelijk bestaan, waarvan de geschiedenis der menschheid melding maakt, had het zich de opoffering van veelige voordeelen getroost, ten einde eene *nog altijd betwiste* onafhankelijkheid en vrijheid te verkrijgen. Het had zijn heil in een troon gezien, zich vleijende, een koning te bezitten, die wist te regeren. De hoop, op terugkeer tot de orde, zoo dierbaar aan alle eerlijke lieden, leenigde het bittere van veel leedwezen en smartelijke herinneringen; men zag met vertrouwen de toekomst te gemoet, doch, tusschen den koning en het volk hebben zich ministers geplaatst! Eene soort van militaire vrije oppermagt (dictature), eene zotte nabootsing van het bedrijf eens grooten mans, die eene andere omwenteling door dergelijke oppermagt wist te smoren, heeft onze vrijheden en regten vertrapt. Het bevelschrift van *Wallen* is de onbeschofste aanranding, welke ooit de majesteit der wetten en de waardigheid van een volk is aangedaan; dit bevelschrift, zeggen wij, heeft de belgische bevolking bewezen, dat zij wezenlijk *grieven*, dan al

degenen, welke men aan de overleden tirannij (†) ten laste heeft gelegen, verdragen kan."

Andere belgische bladen stemmen met minder hevig in met het boven aangehaalde, en dezelven, nooit vroeger bij hen gekende grieven, worden het belgisch gouvernement thans te laste gelegd. Niet alleen zien zij alle vroeger genotene vrijheden, een voor een, verdwijnen, en hun zedelijken toestand daardoor verminderen, maar ook het dreigende huns materiëlen toestands kunnen zij thans naakt voor oogen zien. Het verslag, door de commissie, van wege vorst *Leopold* daartoe geroepen, over het beramen van middelen, ter opbeuring van den verdoofden sluit en handel, hangt een schrikwekkend tafereel voor de toekomst op, en het is in dit sink, hetgeen de meeste belgische bladen hebben medegedeeld, dat de Belgen dien toestand in al deszelfs verschrikkelijkheden kunnen ontwaren.

Het gevoel van berouw begint zich in Belgie meer en meer te ontwikkelen, en het wordt hoe langer hoe waarschijnlijker, dat deszelfs kreet, bij het rijzen van den nood, sterker zal doorbreken. Onwillekeurig komt ons hierbij het gezegde van *Lafayette* aan den boodschapper van *Karel X* voor den geest: *Het is te laat.* — Ten minste dit zoude waarschijnlijk ook hier toegepast worden.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Berkeleyen, Belangrijke verhalen van C. F. en B. VAN DER VELDE. Uit het Hoogduitsch, door N. V. B. B. Met gegraveerden titel en vignet. Te Kampen bij K. VAN HULST, in 8°, gr. 327 bladz. De prijs is *f* 3,00.

De vertaler van deze verhalen zegt in zijne voorrede: » Het gunstig onthaal in Duitschland van alles, wat uit de pen van *C. F. van der Velde* en diens waardige dochter vloeide, doet mij hopen dat mijne Eerstelingen niet gerekend zullen worden tot die vertalingen, die men wenschen moest niet te kennen.«

Met dezen aanhef zijn wij het met den vertaler niet volkomen eens. Niet alles wat uit beider pen vloeide is in Duitschland gunstig ontvangen geworden. Wanneer dit het geval was, met het aantal der door hen uitgegeven boekdeelen, dikwijls ook werden, om de waarde van een verhaal, de overige gegeld.

Van der Velde wilde in Duitschland eene nieuwere wijze van behandeling der romantische stoffen invoeren, en beproefde de historische romantische verhalen. In de behandeling van sommige stoffen is het hem bijzonder gelukt, eene welgevallige snaar aan te roeren, en daarmede was zijnen goeden roep gemaakt. Met gretigheid werden velen zijner verhalen gelezen, en om die reden, ontsnapte er menigeen aan eene strenge critiek.

Daardoor verkregen zijne werken een gunstig onthaal in Duitschland, en elders hunner vertalingen.

Bij eene handneming tot vertaling derzelve in het Nederduitsch, is echter de titel vergeten, en, door deze te benaattigen, kan de vertaler zijnen goeden smaak en zijne kennis aan den dag leggen.

Het doet ons leed, deze eerste keuze, welke den titel van *Eerstelingen*, niet in zijn geheel te kunnen goedkeuren, slechts drie van de vijf verhalen komen ons voor, namelijk de verdienen: namelijk *Axel*, *Isabella Fuentes en de Tartarenslag*. Wat de toovergodin *Hiorba* en *Asmund Thyrs Klingusson* aangaat, deze keuren wij de vertaling onwaardig.

De vertalingen op zich-zelven zijn anders in goede handen gevallen, en (alhoewel voor ons een weinig te gezwollen) met zorgvuldigheid, (gelijk zulks niet in eerste) is de schrijftrant van VAN DER VELDE daarbij zeer goed gevolgd.

Deze wenken wat de keuze der verhalen betreft zal de vertaler, zoo wij hopen, behartigen, indien hij zijne *Eerstelingen* door anderen wil laten volgen. Op de uitvoering valt niets te zeggen.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

VERKOOPING VAN DOMEINEN.

De Agent van het Domein te *Breda*, zal op Maandag den 13den Februarij 1832, des voormiddags om elf uren, op het Stadhuis te *Breda*, in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen in het eerste ressort, en ten overstaan van het Hoofd of een der Leden en den Secretaris van het plaatselijk Bestuur van *Breda*, ingevolge de . . . . 1832, publiek verkoopen het

DE DOMINIALE BOSCHHOEVE . . . . met de daaraan behoorende *Zaay-* en *Weilanden*, ... *Hulsen*, staande en gelegen te *Klein Zundert*, breeder bij billetten omschreven.

De algemeene en speciale Voorwaarden van verkooping liggen ter lezing ten kantore van den Agent te *Breda*, alwaar ook nadere informatiën te bekomen zijn.

Breda, den 17den Januarij 1832.

De Agent voornoemd,
H. SMITS.

DEPOT

van eene kwaliteit van AARDAPPELEN-MEEL . . . . dit van hoogst nuttig als heilzaam product, zoo wel voor kinder ter verkwikking, als voor iedere huishouding in gewoon gebruik, ...

is bij den Ondergeteekende voor den geringen prijs van 20 Cents het pakje verkrijgbaar. Het bewijst zich, door deszelver bijzondere zuiverheid zoowel als om den geringen prijs, aan.

H. J. VAN DER GOORBERGH,
Apotheker op de Markt.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

Ie. of Eerste Ressort. —

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Agentschap Zevenbergen.

VERPACHTING

Van ZALM- en STEUR-VISSCHERIJEN in den Verdronken Waard van *Zuid-Holland*, onder de gemeente *Drimmelen*.

De Agent van het Domein in het district *Zevenbergen*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Heere Burgemeester der gemeente *Made en Drimmelen*, in het openbaar aan de meest- en genoegbiedenden, op Dingsdag den . . . . *Februarij* 1832, des voormiddags om Elf ure . . . . . . in Herberge van de Weduwe A. VAN DRIMMELEN, in het . . . . . te *Drimmelen*, voor den termijn van Een, Twee of Drie jaren, ingaande met den Vischtijd van dezen jare 1832, Verpachten:

1e Partij. De BOVEN-STEKEN onder den naam van *Put en Vogelaas, Lijnaarden en Spijkenklip.*

2e ——— *Noordenklip, Loopgaauw en Jeppenaatie.*

3e ——— *Kleine Klipje en Ganzen-Weide.*

4e ——— *het Gaatje van de Koei, van de Moeplaat, den Bral, den Noorden Banket en Kraaimeren.*

5e ——— De BENEDEN-STEKEN onder den naam van *de Benedendood, het Steekje en den Hoek.*

6e ——— De BOVEN- en BENEDEN-STEKEN onder den naam van *Bovendood, Lakwatisgaatje, den Hil* en *Zuiden Banket.*

Wordende bij deze laatste partij tevens Verpacht de VISSCHERIJEN in het *Steurgat* onder *Werkendam*, zoodanig als dezelve tot heden door den Heer Agent te *'s Bosch* is Verpacht, te weten:

1°. Het Drik- en Steekwater van Kijkkillen, genaamd *Alias jonge Jan Killen*; 2°. genaamd *Kuiten en Droogkillen* . . . . . . 3°. de *Ruine en Nieuwe Killen* of *Steurgat*; 4°. de Oppersteek van het Veld, genaamd *Keizersteek*.

De Konditiën van Verpachting kunnen van heden af, dagelijks (behalve des Zondags) ten Kantore van opgenoemden Agent gelezen worden, bij wien ook nadere informatiën te bekomen zijn.

Zevenbergen, den 21sten Januarij 1832.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

** Op Maandag den 30sten Januarij zal een gezelschap van acht Bohemsche MUZIK-KUNSTENAARS en ZANGERS de eer hebben, op de Concert-zaal in het Koffijhuis *de Zwaan*, op de Groote markt, te geven: EEN VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT.

De aanvang is des avonds precies om 6 ure. Entree 75 Cents de persoon.

SCHOUWBURG TE BERGEN-OP-ZOOM.

Maandag 30 Januarij 1832: HOVAARDIJ en GOEDHARTIGHEID of *de Rozensteinsche Familie*, nieuw en belangrijk Blijspel in 3 Bedrijven, (*La Fille d'Honneur*) gevolgd naar het Fransch van *Duval*, door *Kruseman*, nooit vertoond; gevolgd van BROUWER en GRASSENK of *de vrolijke Nederlandsche Schilders*, Blijspel met zang in een Bedrijf, door den heer *van Raay*.

** De Gebroeders VAN ARUM, Boekverkoopers te *Amsterdam*, kunnen niet nalaten, te verwittigen:

I. Dat van de door hen uit te geven PLATEN, voorstellende de *Batailles* voor HASSELT en LEUVEN, reeds de Proef van eerstgemelde naar de originele teekening van den Heer JELGERHUIS, door den Heer HOOGKAMER in het koper gebragt (en niet gestereotypt), gene die men op hunnen naam uitvent), bij hen ter bezigtiging voorhanden is; dat de uitgave niet zal geschieden, dan na alvorens, volgens de wet, in de *Staats-Courant* aangekondigd te zullen zijn, en de Platen met hunnen naam voorzien.

II. Dat het Tijdschrift, getiteld: HET VEEMGERECT, door indispositie van een der leden, niet in het licht zal kunnen verschijnen dan in de maand Maart aanstaande. De Heeren VEEMREGTERS, *van elders*, worden intusschen verzocht, hunne bijdragen tot dit belangrijk periodiek zoo spoedig in te zenden.

III. Dat de Inteekening op beide voornoemde tot 1 Maart geopend blijft, en

IV. Bij hen wordt uitgegeven en meest overal verkrijgbaar:

UITBOEZEMING bij het GRAF van BILDERDIJK, in Dichtmaat.

TE BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.